

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ترس از هول و وحشت قیامت؛ انگیزه‌ای برای عمل!

(ترجمه)

در کتاب فتح الباری شرح صحیح بخاری اثر ابن حجر عسقلانی در باب "قول النبی صلی الله علیه وسلم لو تعلمون ما أعلم لضحکتکم قلیلاً ولبکیتم کثیراً" با اندکی تصرف آمده است: از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند:

«لَوْ تَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمُ، لَضَحِكْتُمْ قَلِيلًا وَلَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا»

ترجمه: اگر شما آنچه را که من می‌دانم می‌دانستید، اندک می‌خندیدید و بسیار می‌گریستید.

حافظ ابن حجر گفته است: منظور از علم در این جا پی بردن به عظمت الله سبحانه و تعالی، انتقام او تعالی از گناهکاران و هول وحشت‌هایی است که هنگام جان دادن، مرگ، در قبر و در روز قیامت رخ می‌دهد. ارتباط بین زیاد گریستن و کم خندیدن در این جا واضح است و هدف از آن ترساندن و بیم دادن است. پایان سخن ابن حجر.

برخی از مردم در زمان گذشته زندگی کرده و مدام به گذشته خود فکر می‌کنند و نمی‌توانند از تجربیات، شکست‌ها یا خاطرات گذشته عبور کنند و عده‌ای هم برای آینده تلاش می‌کنند. مردم به همین منوال زندگی خود را به پیش می‌برند. اما چقدر فکر لازم است تا انسان دریابد که سرانجام این زندگی را ترک خواهد کرد و به زندگی دیگری (آخرت) وارد خواهد شد؟ چقدر فکر لازم است که درک کند این زندگانی، زندگی واقعی نیست بلکه آخرت، زندگی جاودانه، ابدی و بی‌پایان است.

به همین دلیل، روز قیامت در قرآن بیش از 30 بار یاد شده است، با نام‌هایی هم‌چون قارعه، واقعه، صاخّه، راجفه و طامة الکبری که عقل و قلب را تکان می‌دهد. چه روزی و چه صحنه‌هایی که دل انسان را به لرزه در می‌آورد! هرکس آن را درک کند، وجودش را ترس و وحشت فرا می‌گیرد، می‌گرید و نمی‌خندد و زندگی خویش را برای رهایی از این وحشت سپری می‌کند.

این پیام حدیث است: هر مسلمانی باید در زندگی خود به این امر توجه کند و برای آن دست به کار شود و تلاش کند؛ زیرا ما در وضعیت ناگواری به سر می‌بریم! و این وضعیت برای تغییر چقدر نیازمند وجود مردان است!

پروردگارا! ما را به خلافت راشده بر منهج نبوت زودتر برسان تا به وسیله آن تفرقه و پراکندگی مسلمانان بهبود یافته و مصیبت‌ها از بالای آنان برطرف شود! پروردگارا! زمین را با نور جمال کریمت منور گردان! اللهم آمین آمین!

مترجم: عبدالرحمن مستنصر